

LIETUVOS BANKO METINĖ FINANSINĖ ATASKAITA

2009

Turinys

Nepriklausomo auditoriaus išvada Lietuvos Respublikos Seimui /	3
Lietuvos banko balansas /	4
Lietuvos banko pelno (nuostolio) ataskaita /	5
Lietuvos banko metinės finansinės ataskaitos aiškinamasis raštas /	6
Lietuvos banko funkcijos /	6
Metinės finansinės ataskaitos sudarymo pagrindai ir pateikimas /	6
Apskaitos politika /	7
Finansinė rizika ir jos valdymas /	11
Pastabos /	12

UAB „Ernst & Young Baltic“

Subačiaus g. 7
LT-01127 Vilnius
Lietuva

Tel.: (8 5) 274 2200
Faks.: (8 5) 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com/lt

Juridinio asmens kodas 110878442
PVM mokėtojo kodas LT108784411
Juridinių asmenų registras

Ernst & Young Baltic UAB

Subačiaus St. 7
LT-01127 Vilnius
Lithuania

Tel.: +370 5 274 2200
Fax: +370 5 274 2333
Vilnius@lt.ey.com
www.ey.com/lt

Code of legal entity 110878442
VAT payer code LT108784411
Register of Legal Entities

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI

Mes atlikome toliau pateiktos 2009 m. Lietuvos banko (toliau - Bankas) finansinės ataskaitos, kurią sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. balansas, susijusi 2009 m. pelno (nuostolio) ataskaita ir aiškinamasis raštas (reikšmingi apskaitos principai bei kitos aiškinamosios pastabos), auditą.

Vadovybės atsakomybė

Už šios finansinės ataskaitos, parengtos pagal Lietuvos banko nustatytus apskaitos principus, parengimą ir teisingą pateikimą atsakinga Banko vadovybė. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinės ataskaitos parengimui ir teisingam pateikimui, užtikrinant, kad nėra reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą bei palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkančių ir pagrįstų įvertinimų pasirinkimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šią finansinę ataskaitą. Mes atlikome auditą vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume deramai įsitikinti, jog finansinėje ataskaitoje nėra reikšmingų netikslumų.

Auditas apima finansinės ataskaitos skaičius ir paaiškinimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūrų atlikimą. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėje ataskaitoje rizikos įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į Banko finansinės ataskaitos parengimo ir pateikimo vidaus kontroles ir siekia pasirinkti tinkamas audito procedūras, tačiau neturi tikslo pareikšti nuomonės apie Banko vidaus kontrolių efektyvumą. Auditas taip pat apima taikytų apskaitos principų ir vadovybės padarytų reikšmingų prielaidų bei bendro finansinės ataskaitos pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad suteiktų pagrindą mūsų nuomonei.

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateikta finansinė ataskaita visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Lietuvos banko 2009 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir jo 2009 m. finansinius veiklos rezultatus pagal Lietuvos banko nustatytus apskaitos principus.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“

Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335
Vilnius, Lietuva

Jonas Akelis
Auditoriaus pažymėjimo
Nr. 000003
Prezidentas

Auditas buvo baigtas 2010 m. kovo 31 d.

LIETUVOS BANKO BALANSAS

Mln. Lt

	Pastabos	2009-12-31	2008-12-31
TURTAS			
1. Auksas	1	496,51	395,73
2. Pretenzijos užsienio institucijoms užsienio valiuta		15 332,37	15 204,11
2.1. Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo	2	518,41	0,41
2.2. Indėliai, vertybiniai popieriai ir kitos investicijos užsienio valiuta	3	14 813,96	15 203,70
3. Kitas turtas		383,66	388,36
3.1. Ilgalaikis turtas	4	150,79	152,86
3.2. Investicijos į nuosavybės priemones	5	21,07	20,96
3.3. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	6	(3,50)	(6,27)
3.4. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	7	191,87	196,76
3.5. Kitas įvairus turtas	8	23,43	24,05
Iš viso		16 212,54	15 988,20
ĮSIPAREIGOJIMAI			
4. Banknotai ir monetos apyvartoje	9	7 932,19	9 629,47
5. Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais	10	2 520,36	3 084,58
6. Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais	11	64,59	179,93
7. Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais	12	137,69	56,02
8. Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta	13	2 639,92	1 123,48
9. Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta	13	275,86	75,60
10. Tarptautinio valiutos fondo suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo	2	518,01	–
11. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos		22,59	5,70
12. Kiti įsipareigojimai	6, 14	2,00	81,33
12.1. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai		(5,57)	67,83
12.2. Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos		3,41	4,43
12.3. Kiti įvairūs įsipareigojimai		4,17	9,08
13. Perkainojimo sąskaitos	15	403,73	393,88
14. Kapitalas	16	1 176,17	994,13
14.1. Įstatinis kapitalas		200,00	200,00
14.2. Atsargos kapitalas		976,17	794,13
15. Pelnas	26	519,44	364,08
Iš viso		16 212,54	15 988,20

LIETUVOS BANKO PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA

Mln. Lt

	Pastabos	2009 m.	2008 m.
Palūkanų pajamos	18	307,40	636,33
Palūkanų išlaidos	19	(22,72)	(128,27)
1. Grynosios palūkanų pajamos		284,68	508,07
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	20	345,95	(26,13)
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis	21	(16,47)	(4,51)
2. Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) ir perkainojimo nuostolis		329,49	(30,64)
Komisinių ir atlyginimų pajamos		10,83	15,05
Komisinių ir atlyginimų išlaidos		(2,67)	(3,13)
3. Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos	22	8,17	11,92
4. Dividendų pajamos	5	2,35	2,26
5. Kitos pajamos		1,87	2,18
GRYNOSIOS PAJAMOS		626,56	493,78
6. Personalo išlaikymo išlaidos	23	(53,69)	(53,45)
7. Administracinės išlaidos	24	(16,19)	(18,93)
8. Turto nusidėvėjimo ir amortizacijos išlaidos	4	(11,49)	(11,14)
9. Banknotų ir monetų gamybos bei apyvartos išlaidos	25	(25,75)	(46,18)
PELNAS	26	519,44	364,08

Aiškinaamasis raštas yra neatskiriama šios finansinės ataskaitos dalis.

Lietuvos banko 2009 m. finansinė ataskaita patvirtinta Lietuvos banko valdybos 2010 m. kovo 25 d. nutarimu Nr. 03-25.

Valdybos pirmininkas

Reinoldijus Šarkinas

LIETUVOS BANKO METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS AIŠKINAMASIS RAŠTAS

LIETUVOS BANKO FUNKCIJOS

Lietuvos banko funkcijos yra šios:

- vykdyti Lietuvos Respublikos pinigų emisiją;
- formuoti ir vykdyti pinigų politiką;
- nustatyti lito kurso reguliavimo sistemą ir skelbti oficialųjį lito kursą;
- valdyti, naudoti Lietuvos banko užsienio atsargas ir jomis disponuoti;
- atlikti valstybės išdo agento funkcijas;
- įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka išduoti bei atšaukti licencijas Lietuvos Respublikos kredito ir mokėjimo įstaigoms bei užsienio valstybių kredito įstaigų filialams ir prižiūrėti jų veiklą, taip pat atlikti kitas įstatymų numatytas funkcijas, susijusias su kredito ir mokėjimo įstaigų veikla;
- nustatyti Lietuvos Respublikos kredito ir mokėjimo įstaigų ir užsienio valstybių kredito įstaigų filialų, veikiančių Lietuvoje, finansinės apskaitos principus ir atskaitomybės tvarką;
- skatinti patvarų ir veiksmingą mokėjimo ir vertybinių popierių atsiskaitymo sistemų veikimą;
- rinkti pinigų ir bankų, mokėjimų balanso, Lietuvos Respublikos finansinės ir su ja susijusios statistikos duomenis, diegti šios statistikos surinkimo, atskaitomybės, jos skelbimo standartus, sudaryti Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą.

Nuo 2004 m. gegužės 1 d., kada Lietuva įstojo į Europos Sąjungą (ES), Lietuvos bankas tapo Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) dalimi. Nuo 2004 m. birželio 28 d. Lietuva dalyvauja antrajame valiutų kurso mechanizme.

METINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS SUDARYMO PAGRINDAI IR PATEIKIMAS

Lietuvos bankas finansinę apskaitą tvarko ir metinę finansinę ataskaitą sudaro vadovaudamasis Lietuvos banko įstatymu, kitais Lietuvos bankui taikytiniais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Lietuvos banko valdybos patvirtinta apskaitos politika, kuri parengta pagal ECBS centriniams bankams Europos centrinio banko (ECB) nustatytus apskaitos ir atskaitomybės reikalavimus tiek, kiek jie gali būti taikytini euro neįsivedusios valstybės – ES narės – nacionaliniam centriniam bankui. Tose finansinės apskaitos srityse, kurių nereglementuoja Lietuvos banko apskaitos politika ir kai nėra atitinkamai sričiai taikomų ECB reikalavimų arba nurodymų, vadovaujama Lietuvos bankui taikytiniais ES teisės aktais patvirtintų tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų principais.

Vadovaujantis nuoseklumo ir palyginamumo principais, pateikiama ir atitinkama palyginamoji 2008 m. finansinė informacija.

Lietuvos banko balanse, pelno (nuostolio) ataskaitoje ir pastabose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

APSKAITOS POLITIKA

BENDRIEJI PRINCIPAI

Lietuvos banko finansinė apskaita tvarkoma ir metinė finansinė ataskaita sudaroma vadovaujantis šiais bendraisiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

Auksas, skolos vertybiniai popieriai ir užsienio atsargų sudėtyje esantis kitas balansinis ir nebalansinis turtas bei įsipareigojimai (toliau – finansiniai straipsniai) užsienio valiuta į finansinę apskaitą įrašomi įsigijimo (sandorio) verte, o metinėje finansinėje ataskaitoje parodomi pagal balanso datos rinkos kainą ir oficialųjį kursą¹.

Finansinių straipsnių – aukso, kiekvienos užsienio valiutos, kiekvienos vertybinių popierių emisijos (pagal ISIN), kiekvieno palūkanų normų ateities sandorio ir išankstinio vertybinių popierių sandorio – perkainojimo rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ir oficialųjį kursą ir viršijantis į perkainojimo sąskaitą įrašytą ankstesnį su tuo pačiu finansiniu straipsniu susijusį nerealizuotąjį perkainojimo prieaugį, pripažįstamas einamųjų finansinių metų išlaidomis ir negali būti dengiamas paskesniais metais dėl rinkos kainos ar oficialiojo kurso pokyčių susidariusiu to paties finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu ar kompensuojamas kito finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu.

Nerealizuotasis perkainojimo prieaugis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ir oficialųjį kursą, parodomas perkainojimo sąskaitose.

Apskaičiuojant realizuotuosius ir nerealizuotuosius rezultatus iš aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos, šių finansinių straipsnių įsigijimo vertei nustatyti taikomas vidurkinio kurso ir (arba) vidurkinės kainos metodas.

Pajamos ir išlaidos apskaitoje pripažįstamos tuo metu, kai jos uždirbamos arba patiriamos, o ne tada, kai jos gaunamos arba apmokamos.

AUKSAS

Auksas perkainojamas kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną remiantis vienos Trojos uncijos aukso rinkos kaina JAV doleriais. Ji perskaičiuojama į litus pagal aukso perkainojimo dienos JAV dolerio oficialųjį kursą.

Aukso perkainojimo prieaugis ar nuostolis įtraukiamas į aukso perkainojimo sąskaitą, neišskiriant aukso rinkos kainos ir JAV dolerio kurso įtakos.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį aukso perkainojimo nuostolį, aukso vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kainą ir JAV dolerio kursą.

Operacijos, susijusios su aukso apsikeitimo sandoriais, apskaitoje parodomos tokia pačia tvarka kaip ir atpirkimo skolinimosi sandoriai.

¹ Oficialusis kursas – oficialusis lito kursas arba Lietuvos banko nustatytas lito ir užsienio valiutos santykis.

UŽSIENIO VALIUTA

Finansiniai straipsniai užsienio valiuta perkainojami kiekvieną darbo dieną pagal tos dienos oficialųjį kursą.

Lietuvos banko skelbiami oficialieji lito ir pagrindinių užsienio valiutų kursai

Lt (LTL) už vnt.

Valiutos pavadinimas	Kodas	2009-12-31	2008-12-31
Euras	EUR	3,4528	3,4528
JAV doleris	USD	2,4052	2,4507
100 Japonijos jenų	JPY	2,6108	2,7144
Specialiosios skolinimosi teisės	XDR	3,7745	3,8148

Užsienio valiutos vidurkinis kursas perskaičiuojamas kiekvieną dieną, kai yra atitinkamos užsienio valiutos pozicijos padidėjimas (jeigu pozicija teigiama – kai yra valiutos grynieji (neto) dienos įsigijimai, jeigu pozicija neigiama – kai yra valiutos grynieji (neto) dienos pardavimai).

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotąjį atskiros užsienio valiutos perkainojimo nuostolį, šios užsienio valiutos vidurkinis kursas tikslinamas pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos oficialųjį kursą.

VALIUTŲ KEITIMO SANDORIAI

Pagal neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius, išankstinius valiutos keitimo sandorius ir valiutų apsikeitimo sandorius gautina ir mokėtina užsienio valiuta turi įtakos atitinkamos užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir parodoma nebalansinėse sąskaitose nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos.

Skirtumas tarp sandorio vertės neatidėliotinu kursu ir sandorio vertės išankstiniu kursu pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis, kurios kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

VERTYBINIAI POPIERIAI

Vertybiniai popieriai į balansinę apskaitą įtraukiami įsigijimo verte atsiskaitymo pagal sandorį dieną. Kartu su vertybiniais popieriais nupirkta atkarpos išmoka į vertybinių popierių įsigijimo vertę neįskaitoma, apskaitoje ji parodoma atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Balansinėje apskaitoje parodomi vertybiniai popieriai perkainojami kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną tos dienos rinkos kaina. Perkainojimo rezultatai dėl vertybinių popierių rinkos kainos ir dėl užsienio valiutos oficialiojo kurso pokyčių parodomi atskirose perkainojimo sąskaitose.

Kiekvienos emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina perskaičiuojama darbo dienos pabaigoje atsižvelgiant į visų per dieną įsigytų tos pačios emisijos vertybinių popierių kiekį ir šių vertybinių popierių dienos pirkimų vidurkinę kainą. Pagal šią perskaičiuotą vidurkinę kainą apskaičiuojamos tą pačią dieną parduotų tos emisijos vertybinių popierių realizuotosios pajamos arba išlaidos.

Vertybinių popierių įsigijimo vertės ir nominaliosios vertės skirtumas – nuolaida arba premija – pripažįstamas pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos.

Vertybinių popierių be atkarpos nuolaida kaupiama taikant vidaus grąžos metodą (*Internal Rate of Return*), o vertybinių popierių su atkarpa nuolaida arba premija – taikant tiesinį metodą.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotą atskiros emisijos vertybinių popierių perkainojimo nuostolį, šios emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą.

IŠANKSTINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ SANDORIAI

Pagal išankstinius vertybinių popierių sandorius perkami arba parduodami vertybiniai popieriai parodomi nebalansinėje apskaitoje nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos sandorįje numatyta vertybinių popierių kaina (*forward price of the transaction*). Pagal šiuos sandorius gautini ar parduotini vertybiniai popieriai perkainojami kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal jų perkainojimo dienos išankstinę rinkos kainą (*forward market price*). Šių vertybinių popierių perkainojimo rezultatas parodomas balansinėse turto ar įsipareigojimų sąskaitose atskirai pagal kiekvieną išankstinį sandorį.

Išankstinių vertybinių popierių sandorių atsiskaitymo dieną vertybinių popierių pirkimo arba pardavimo operacijos parodomos balansinėse sąskaitose šių vertybinių popierių rinkos kaina (*actual market price*), o šios kainos ir sandorio kainos skirtumas pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

NUOSAVYBĖS PRIEMONĖS

Banko reikmėms laikomos ilgalaikės investicijos į nuosavybės priemones – tai investicijos į nuosavybės vertybinius popierius siekiant dalyvauti tam tikros įmonės, kurios nuosavybės vertybiniais popieriais viešai neprekiuojama ir jų kaina nėra kotiruojama rinkoje, veikloje. Apskaitoje jos parodomos įsigijimo verte.

ATPIRKIMO SANDORIAI

Atpirkimo skolinimosi sandoris apskaitoje parodomas kaip įkeitimu užtikrintas kitos sandorio šalies indėlis: balanso įsipareigojimų dalyje įrašomas įsipareigojimas grąžinti pinigus, o finansinis turtas, sutartyje nurodytas kaip užstatas (jis pagal šį sandorį parduodamas ir atperkamas), sandorio galiojimo laikotarpiu ir toliau rodomas balanso turto dalyje.

Atpirkimo investavimo sandoris apskaitoje parodomas balanso turto dalyje kaip banko suteiktas kreditas. Pagal šiuos sandorius gautas užstatas sandorio galiojimo laikotarpiu banko balanse neparodomas ir neperkainojamas.

Atpirkimo skolinimosi ir atpirkimo investavimo sandoriuose numatyto užstato pirkimo ir atpirkimo verčių skirtumas pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laiką.

PALŪKANŲ NORMŲ ATEITIES SANDORIAI

Palūkanų normų ateities sandoriai nuo sandorio sudarymo dienos iki sandorio nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje kontraktų nominaliaja verte. Palūkanų normų ateities sandorių kasdienis kintamosios maržos pokytis pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

ILGALAIKIS MATERIALUSIS IR NEMATERIALUSIS TURTAS

Ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui priskiriami turto objektai, kurių įsigijimo vertė (įskaitant pridėtinės vertės mokestį) yra ne mažesnė kaip 500 litų ir kurie naudojami ilgiau kaip vienus metus. Muziejaus fondai, meno kūriniai ir į kultūros vertybių sąrašą įrašytas materialusis turtas, neatsižvelgiant į jų įsigijimo vertę, taip pat laikomi ilgalaikiu materialiuoju turtu. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo verte, šio turto vertė naudojimo laikotarpiu mažinama jo sukauptu nusidėvėjimu (amortizacija). Nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas visą numatytą turto naudojimo laiką taikant tiesinį nusidėvėjimo metodą.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normos

Turtas	Metinė norma, %
Pastatai ir statiniai	2,5–10
Pinigų skaičiavimo ir kompiuterių įranga	10–50
Transporto priemonės	20
Baldai, kabinetų įranga ir kitas inventorių	5–50
Nematerialusis turtas	25–100

Kai yra požymių, kad nekilnojamojo turto rinkos vertė reikšmingai sumažėjo, šio turto įsigijimo vertė finansinių metų pabaigoje mažinama nuostolio dėl vertės sumažėjimo suma.

BANKNOTAI IR MONETOS APYVARTOJE

Į apyvartą išleisti banknotai ir monetos parodomi balanso įsipareigojimų dalyje nominaliąja verte. Banknotų spausdinimo, monetų kaldinimo ir su pinigų išleidimu į apyvartą susijusios kitos išlaidos įrašomos į išlaidų sąskaitas ir nesiejamos su pinigų išleidimu į apyvartą.

PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ PRIPAŽINIMAS

Su finansiniais straipsniais užsienio valiuta susijusios palūkanų pajamos ir išlaidos (iš jų ir vertybinių popierių premijų bei nuolaidų) apskaičiuojamos ir į apskaitą įtraukiamos kiekvieną dieną.

Realizuotosios pajamos ir išlaidos, susijusios su finansiniais straipsniais užsienio valiuta, į pajamų ir išlaidų sąskaitas įrašomos sandorių sudarymo dieną, išskyrus realizuotąsias vertybinių popierių pajamas ir išlaidas, kurios pripažįstamos atsiskaitymų pagal sandorius dieną.

Nerealizuotieji perkainojimo prieaugiai nepripažįstami pajamomis, jie parodomi perkainojimo sąskaitose. Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, viršijantys su atitinkamu finansiniu straipsniu susijusį perkainojimo prieaugį, finansinių metų pabaigoje pripažįstami išlaidomis.

Su finansiniais straipsniais litais susijusios palūkanų pajamos ir išlaidos į apskaitą įtraukiamos kiekvieną mėnesį, o kitos einamųjų metų pajamos ir išlaidos litais – iki tų metų pabaigos.

ĮVYKIAI PO BALANSO DATOS

Metinėje finansinėje ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys tikslinami įvykiais, kurie nustatomi laikotarpiu tarp metinės finansinės ataskaitos datos ir jos patvirtinimo Lietuvos banko valdyboje dienos, jeigu šiuos įvykius lėmusios aplinkybės buvo iki metinės finansinės ataskaitos datos ir dėl to ataskaitoje pateikiami duomenys būtų turėję pasikeisti.

Įvykiais po balanso datos netikslinami metinėje finansinėje ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys, jei šiuos įvykius nulėmė aplinkybės, dėl kurių ataskaitoje pateikiami ataskaitinių metų duomenys būtų pasikeitę vėliau negu metinės finansinės ataskaitos data. Tokie įvykiai aprašomi metinės finansinės ataskaitos aiškinamajame rašte, jei jų neatskleidimas galėtų daryti įtakos ataskaitos naudotojų sprendimams.

FINANSINĖ RIZIKA IR JOS VALDYMAS

Svarbiausias Lietuvos banko finansinės rizikos objektas yra Lietuvos banko užsienio atsargos. 2009 m. gruodžio 31 d. jos sudarė apie 98 procentus viso Lietuvos banko turto.

Valdant užsienio atsargas, susiduriama su įvairiomis finansinės rizikos rūšimis, tokiomis kaip rinkos, kredito, likvidumo ir atsiskaitymų rizika. Joms valdyti taikoma riziką ribojančių normatyvų sistema ir kitos riziką mažinančios priemonės.

Pagrindinė rizika, su kuria susiduria Lietuvos bankas valdydamas užsienio atsargas ir kuri turi didžiausią įtaką finansiniams rezultatams, yra rinkos rizika. Ją sudaro valiutų kursų, aukso kainos ir palūkanų normos rizika.

Valiutų kursų rizika eliminuota – praktiškai visos užsienio atsargos, nesusijusios su įsipareigojimais užsienio valiuta, investuojamos bazine valiuta – eurai. Užsienio atsargų dalis, susijusi su įsipareigojimais, investuojama įsipareigojimų valiuta (žr. 27 pastabą).

Kaip svarbiausią priemonę palūkanų normos rizikai valdyti, Lietuvos bankas taiko modifikuotos finansinės trukmės (MFT) rodiklį². Palūkanų normos rizika valdoma nustatant kiekvienos užsienio atsargų funkcinės dalies lyginamąjį indeksą, jo MFT ir didžiausius leistinus realių investicijų portfelių MFT nukrypimus nuo lyginamųjų indeksų MFT. Vidutinė užsienio atsargų MFT 2009 m. buvo 1,33 (2008 m. – 1,18).

Rinkos rizika vertinama taikant vertės pokyčio rizikos rodiklį (VPR). 2009 m. pabaigoje rinkos rizikos VPR buvo 3,9 mln. eurų³ (2008 m. – 5,5 mln. eurų), aukso kainos ir valiutų kursų VPR – 2,5 mln. eurų (2008 m. – 3,8 mln. eurų), palūkanų normos VPR – taip pat 2,5 mln. eurų (2008 m. – 4,5 mln. eurų).

Valiutų kursų ir palūkanų normos rizikai valdyti Lietuvos bankas naudoja ir išvestines finansines priemones (žr. 17 pastabą). Visos išvestinės finansinės priemonės yra įtraukiamos vertinant Lietuvos banko investicijų rinkos ir kredito riziką.

Kredito rizika valdoma keliant griežtus reikalavimus emitentų ir sandorio šalių finansiniam patikimumui bei nustatant emitentų, sandorio šalių ir jų grupių įsipareigojimų Lietuvos bankui dydžio limitus.

Likvidumo rizika valdoma nustatant likvidumo normatyvus ir labai likvidžių finansinių priemonių minimalią dalį užsienio atsargose.

Atsiskaitymų rizikai valdyti taikomos įvairios korespondentinių sąskaitų valdymo priemonės: atsiskaitymai vykdomi vienu metu, derinami pinigų srautai. Šios priemonės padeda sumažinti nuostolio dėl sandorių šalių neatsiskaitymo laiku riziką.

² MFT apytiksliai parodo, kiek pasikeis investicijų vertė procentais pelningumo normoms padidėjus 100 bazinių punktų.

³ Rodiklis apskaičiuotas taikant parametrinį metodą pagal RiskMetrics metodiką. Šis rodiklis rodo, kad yra 95 procentų tikimybė, jog dėl aukso kainos, valiutų kursų ar palūkanų normos nepalankių pokyčių investicijų vertė per būsimą darbo dieną nesumažės didesne suma negu rodiklio dydis. Skyriuje „Finansinė rizika ir jos valdymas“ naudojami Lietuvos banko Rinkos operacijų departamento ir RiskMetrics duomenys bei skaičiavimai.

PASTABOS

1 pastaba. Auksas

	2009-12-31	2008-12-31
Aukso kiekis		
Trojos uncijomis	186 984,41	186 675,87
Kilogramais	5 815,87	5 806,27
Trojos uncijos kaina JAV doleriais	1 104,00	865,00
Aukso vertė, mln. litų	496,51	395,73

Aukso kiekis 2009 m., palyginti su 2008 m., padidėjo dėl aukso luitų svorio skirtumo, atsiradusio atsiskaitant pagal aukso investavimo sandorius.

Aukso investicijos

Trojos uncijomis

	2009-12-31	2008-12-31
Neinvestuotos atsargos	179 277,89	74 737,56
Apsikeitimo sandoriai	7 706,52	–
Terminuotieji indėliai	–	111 938,31
Iš viso	186 984,41	186 675,87

2 pastaba. Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde	0,13	0,13
Specialiųjų skolinimosi teisių likutis sąskaitoje Tarptautiniame valiutos fonde	518,28	0,27
Iš viso	518,41	0,41

Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde (TVF) priklauso Lietuvos Respublikai, kuri TVF nare tapo 1992 m. Lietuvos bankas atlieka Lietuvos Respublikos vardu iš TVF gaunamų lėšų depozitoriumo funkciją.

Lietuvos Respublikos kvota TVF yra 144,20 mln. specialiųjų skolinimosi teisių (SST). Dalis šios kvotos (25 %) apmokėta SST, o kita dalis – nacionaline valiuta išreikštais neapyvartiniais Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniais popieriais (VVP), už kuriuos nemokamos palūkanos. TVF naudai išleistų VVP vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 143,65 mln. SST.

Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde

Mln. SST

	2009-12-31	2008-12-31
Lietuvos Respublikos kvota Tarptautiniame valiutos fonde (bendroji vertė)	144,20	144,20
Tarptautinio valiutos fondo pretenzijos litais pagal VVP	(143,65)	(143,61)
Tarptautinio valiutos fondo lėšos litais Lietuvos banko sąskaitoje	(0,51)	(0,56)
Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde	0,03	0,03

2009 m. TVF, siekdamas padidinti pasaulinės ekonomikos sistemos likvidumą papildant TVF valstybių narių užsienio valiutų atsargas, proporcingai jų kvotų TVF dydžiui paskirstė 182,64 mlrd. SST:

1) TVF valdytojų valdybos sprendimu 2009 m. rugpjūčio 28 d. buvo atliktas bendrasis 161,18 mlrd. SST paskirstymas;

2) įsigaliojus TVF steigimo sutarties ketvirtajai pataisai, 2009 m. rugsėjo 9 d. buvo atliktas specialusis vienkartinis 21,45 mlrd. SST paskirstymas.

Pagal šiuos SST paskirstymus į Lietuvos banko valdomą Lietuvos Respublikos sąskaitą TVF pervesta 137,24 mln. SST (106,9 mln. SST pervesta 2009 m. rugpjūčio 28 d. ir 30,34 mln. SST – 2009 m. rugsėjo 9 d.).

Lietuvos Respublikai TVF suteiktos 137,24 mln. SST (518,01 mln. Lt) parodomos Lietuvos banko balanso turto straipsnyje „Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo“ ir įsipareigojimų straipsnyje „Tarptautinio valiutos fondo suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo“. Už tuose straipsniuose parodomas SST, gautas pagal minėtą TVF paskirstymą, mokėtinų ir gautinų palūkanų sumos sutampa, todėl 2009 m. TVF atliktas SST paskirstymas nepadarė įtakos Lietuvos banko 2009 m. finansiniam rezultatui.

TVF numato per 2011 m. pirmąjį pusmetį įvertinti, atsižvelgdamas į situaciją pasaulio ekonomikoje ir bendrą likvidumo būklę, ar tikslinga atšaukti dalį SST, paskirtų TVF valstybėms narėms.

3 pastaba. Indėliai, vertybiniai popieriai ir kitos investicijos užsienio valiuta

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Skolos vertybiniai popieriai	14 396,08	13 465,50
Sąskaitos užsienio bankuose	247,34	764,88
Atpirkimo investavimo sandoriai	90,20	–
Pretenzijos ECB (TARGET2 ⁴ sąskaita)	80,34	23,80
Terminuotieji indėliai užsienio bankuose	–	949,52
Iš viso	14 813,96	15 203,70

Kitų valstybių centriniuose bankuose esantys Lietuvos banko sąskaitų likučiai sudarė 201,71 mln. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – 574,99 mln. Lt).

Su Lietuvos banko pretenzijomis ECB dėl per TARGET2 įvykdytų operacijų susiję Lietuvos banko įsipareigojimai šios sistemos dalyviams – mūsų šalies komerciniams bankams – parodyti 13 pastaboje.

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų pasiskirstymas pagal valiutas parodytas 27 pastaboje.

⁴ TARGET2 – naujos kartos Transeuropinė automatizuota realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistema. Ji veikia naudodama vieną bendrą techninę platformą ir teikia suderintas paslaugas pagal unifikotą kainų sistemą.

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal emitento ir sandorio šalies rezidavimo valstybę

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
ES valstybės narės	14 072,24	14 395,34
Japonija	365,60	407,05
JAV	105,35	104,45
Australija	17,88	17,19
Tarptautinės finansų institucijos	252,90	279,68
Iš viso	14 813,96	15 203,70

Indėlių, vertybinių popierių ir kitų investicijų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal terminus

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Iki pareikalavimo	327,69	788,68
Iki 1 metų	5 559,30	6 940,21
1–5 metai	8 788,30	7 267,82
Ilgiau kaip 5 metai	138,67	206,99
Iš viso	14 813,96	15 203,70

4 pastaba. Ilgalaikis turtas

Mln. Lt

	Nematerialusis turtas	Materialusis turtas				Iš viso
		pastatai ir nebaigta statyba	pinigų skaičiavimo ir kompiuterių įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	transporto priemonės	kitas materialusis turtas (įskaitant nebaigtą montuoti)	
Įsigijimo vertė 2008-12-31	14,71	161,76	64,95	7,78	33,83	283,03
Padidėjimas 2009 m.	0,45	0,89	4,83	0,02	3,25	9,45
Sumažėjimas 2009 m.	–	–	(2,25)	(0,87)	(0,21)	(3,33)
Perskirstymas 2009 m.	0,16	(1,34)	0,77	–	0,41	0,00
Įsigijimo vertė 2009-12-31	15,32	161,30	68,30	6,92	37,29	289,15
Sukauptas nusidėvėjimas 2008-12-31	(13,69)	(31,55)	(52,45)	(4,79)	(27,68)	(130,17)
Nusidėvėjimas 2009 m.	(1,13)	(3,71)	(4,82)	(0,77)	(1,06)	(11,49)
Nurašytas nusidėvėjimas 2009 m.	–	–	2,22	0,87	0,21	3,29
Sukauptas nusidėvėjimas 2009-12-31	(14,82)	(35,26)	(55,05)	(4,69)	(28,54)	(138,36)
Likutinė vertė 2009-12-31	0,50	126,04	13,26	2,24	8,75	150,79
Likutinė vertė 2008-12-31	1,02	130,20	12,50	2,99	6,15	152,86

Lietuvos bankas nėra sudaręs sandorių, pagal kuriuos būtų įkeistas Lietuvos banko materialusis turtas.

5 pastaba. Investicijos į nuosavybės priemones

Lietuvos bankas nuo 2004 m. gegužės 1 d. yra ECBS narys ir, vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 28 straipsniu, turi teisę į ECB kapitalo dalį. Nacionalinių centrinių bankų dalys pasirašytame ECB kapitale priklauso nuo nustatyto ECB kapitalo rakto, kuris, vadovaujantis ECBS ir ECB statuto 29 straipsnio 3 dalimi, turi būti tikslinamas kas penkeri metai arba, vadovaujantis 49 straipsnio 3 dalimi, tikslinamas pasikeitus ES valstybių narių skaičiui. Nacionalinių centrinių bankų dalys ECB kapitalo rakte nustatomos remiantis Europos Komisijos duomenimis apie ES valstybių narių gyventojų skaičių ir bendrąjį vidaus produktą.

Įgyvendinant ECBS ir ECB statuto 29 straipsnio 3 dalyje numatytą reikalavimą tikslinti ECB kapitalo raktą, nuo 2009 m. sausio 1 d. buvo patikslintos nacionalinių centrinių bankų dalys pasirašytame ECB kapitale. Lietuvos bankas, jo daliai ECB kapitale nuo 2009 m. sausio 1 d. padidėjus iki 0,4256 procento (2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 0,4178 %), papildomai įmokėjo 31,45 tūkst. eurų į ECB kapitalą.

Europos centrinio banko pasirašyto kapitalo pasiskirstymas 2009 m. gruodžio 31 d.

Centrinis bankas	Procentai
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4256
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18,9373
<i>Central Bank and Financial Services Authority of Ireland</i>	1,1107
<i>Bank of Greece</i>	1,9649
<i>Banco de España</i>	8,3040
<i>Banque de France</i>	14,2212
<i>Banca d'Italia</i>	12,4966
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1369
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,1747
<i>Bank Centrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0632
<i>De Nederlandsche Bank</i>	3,9882
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9417
<i>Banco de Portugal</i>	1,7504
<i>Banka Slovenije</i>	0,3288
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,6934
<i>Suomen Pankki - Finland's Bank</i>	1,2539
Iš viso (euro zonos centriniai bankai)	69,7915
<i>Българска народна банка (Bulgarian National Bank)</i>	0,8686
<i>Česká národní banka</i>	1,4472
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4835
<i>Eesti Pank</i>	0,1790
<i>Latvijas Banka</i>	0,2837
Lietuvos bankas	0,4256
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3856
<i>Narodowy Bank Polski</i>	4,8954
<i>Banca Națională a României</i>	2,4645
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2582
<i>Bank of England</i>	14,5172
Iš viso (ne euro zonos centriniai bankai)	30,2085

Kadangi Lietuva nėra prisijungusi prie euro zonos, jai taikomos ECBS ir ECB statuto 48 straipsnyje numatytos pereinamosios nuostatos. Vadovaudamasis jomis, Lietuvos bankas iki 2009 m. gruodžio 31 d. yra sumokėjęs minimalią įmoką – 7 procentus Lietuvos banko pasirašyto ECB kapitalo, t. y. 1,72 mln. eurų (5,93 mln. Lt).

Lietuvos bankas yra Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) narys. Jis turi atstovavimo ir balsavimo teisę, atitinkančią 1 070 akcijų, kurių įsigijimo vertė yra 11,51 mln. litų, o kiekvienos akcijos nominalioji vertė – 5 000 SST. Lietuvos bankas yra apmokėjęs 25 procentus šių akcijų vertės. 2009 m. už TAB akcijas Lietuvos bankas gavo 1,08 mln. litų dividendų (2008 m. – 1,01 mln. Lt).

Lietuvos bankas turi 60 procentų akcinės bendrovės Lietuvos centrinis vertybinių popierių depozitoriumas akcijų. Jų įsigijimo vertė yra 3,63 mln. litų. 2009 m. už jas Lietuvos bankas gavo 1,28 mln. litų dividendų (2008 m. – 1,24 mln. Lt).

Lietuvos bankas turi vieną SWIFT akciją, kurios įsigijimo vertė yra 3 249 litai. Dividendai už šią akciją nemokami.

6 pastaba. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai – tai pagal valiutos keitimo sandorius nebalansinėse sąskaitose (žr. 17 pastabą) parodomų užsienio valiutų perkainojimo pagal oficialųjį valiutos kursą rezultatas. Gautinos užsienio valiutos perkainojimo skirtumas parodomas balanso turto straipsnyje, o mokėtinos užsienio valiutos perkainojimo skirtumas – balanso įsipareigojimų straipsnyje (žr. 14 pastabą).

7 pastaba. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Sukauptos palūkanų pajamos	115,98	111,99
Sukaupia vertybinių popierių atkarpa	115,65	107,56
Palūkanos iš išvestinių finansinių priemonių	0,31	4,04
Palūkanos už aukso terminuotuosius indėlius	–	0,30
Kitos sukauptos palūkanų pajamos	0,02	0,09
Nupirktų vertybinių popierių atkarpos išmokos dalis	73,81	82,33
Kitos sukauptos pajamos	0,11	0,86
Būsimųjų laikotarpių išlaidos	1,97	1,58
Iš viso	191,87	196,76

8 pastaba. Kitas įvairus turtas

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Kreditai Lietuvos banko tarnautojams	19,86	16,63
Kreditai būstui pirkti arba remontuoti	19,48	16,15
Vartojimo kreditai	0,38	0,48
Kitos gautinos sumos	1,51	5,32
Trumpalaikis materialusis turtas	2,06	2,09
Iš viso	23,43	24,05

9 pastaba. Banknotai ir monetos apyvartoje

Šiame balanso įsipareigojimų straipsnyje parodoma apyvartoje esančių litų banknotų ir monetų nominalioji vertė. 2009 m. Lietuvos bankas į apyvartą išleido 1 145,60 mln. litų (2008 m. – 2 085,31 mln. Lt) ir iš jos išėmė 2 842,89 mln. litų (2008 m. – 1 624,18 mln. Lt) banknotais ir monetomis.

Banknotai ir monetos apyvartoje

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Banknotai	7 735,26	9 433,12
Monetos (įskaitant kolekcinės (proginės) monetas ir numizmatinius rinkinius)	196,93	196,35
Iš viso	7 932,19	9 629,47

10 pastaba. Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais

Šiuos įsipareigojimus sudaro šalies komercinių bankų atsiskaitymų sąskaitų, kuriose laikomos privalomosios atsargos, likučiai. Nuo 2008 m. lapkričio mėn. kredito įstaigoms taikoma 4 procentų privalomųjų atsargų norma.

Už komercinių bankų privalomųjų atsargų dalį, neviršijančią sumos, apskaičiuotos pagal tuo laikotarpiu ECB taikytas privalomųjų atsargų normas, Lietuvos bankas moka palūkanas (žr. 19 pastabą) taikydamas ECB nustatytas pagrindinių Eurosistemos refinansavimo operacijų ribines palūkanų normas. 2009 m. už komercinių bankų privalomųjų atsargų dalį Lietuvos banko mokamų palūkanų norma sumažėjo nuo 2,45 iki 1 procento (2008 m. svyravo nuo 4,42 iki 2,45 %).

11 pastaba. Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Įsipareigojimai valstybės valdymo institucijoms	52,95	164,76
Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms	11,65	15,16
Iš viso	64,59	179,93

12 pastaba. Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Tarptautinių organizacijų sąskaitų likučiai	137,53	55,86
Užsienio bankų sąskaitų likučiai	0,15	0,16
Iš viso	137,69	56,02

13 pastaba. Įsipareigojimai užsienio valiuta*Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta*

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Valstybės valdymo institucijų terminuotieji indėliai	2 026,93	627,70
Valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučiai	532,65	493,24
TARGET2 dalyvių sąskaitų likučiai	80,34	2,53
Iš viso	2 639,92	1 123,48

Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Sąskaitų likučiai	257,63	75,60
Aukso apsikeitimo sandoriai	18,23	–
Iš viso	275,86	75,60

Įsipareigojimų užsienio institucijoms užsienio valiuta pasiskirstymas pagal sandorio šalies rezidavimo valstybę

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Tarptautinės organizacijos	257,63	75,60
ES valstybės narės	18,23	–
Iš viso	275,86	75,60

Įsipareigojimų užsienio valiuta pasiskirstymas pagal terminus

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Iki pareikalavimo	870,49	571,25
Iki 1 metų	2 045,16	627,70
Be termino	0,13	0,13
Iš viso	2 915,78	1 199,08

14 pastaba. Kiti įsipareigojimai

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai (žr. 17 pastabą)	(5,57)	67,83
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	3,41	4,43
Sukauptos palūkanų išlaidos	0,50	1,54
Kitos sukauptos išlaidos	2,72	2,69
Būsimųjų laikotarpių pajamos	0,18	0,19
Kiti įvairūs įsipareigojimai	4,17	9,08
Iš viso	2,00	81,33

15 pastaba. Perkainojimo sąskaitos

Mln. Lt

	2009-12-31	2008-12-31
Perkainojimo sąskaitos		
Aukso	305,92	205,83
Vertybinių popierių	97,78	188,04
Užsienio valiutos	0,03	0,02
Iš viso	403,73	393,88

Perkainojimo sąskaitose parodomi nerealizuotieji aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos perkainojimo prieaugiai.

Atskirų vertybinių popierių emisijų ir atskirų užsienio valiutų nerealizuotasis perkainojimo nuostolis, viršijantis su juo susijusį nerealizuotąjį perkainojimo prieaugį, 2009 m. pabaigoje pripažintas išlaidomis (žr. 21 pastabą).

16 pastaba. Kapitalas

Mln. Lt

	2008-12-31	Padidėjimas	2009-12-31
Kapitalas			
Išstatinis kapitalas	200,00	–	200,00
Atsargos kapitalas	794,13	182,04	976,17
Iš viso	994,13	182,04	1 176,17

17 pastaba. Nebalansinės priemonės**Valiutų keitimo sandoriai**

Mln. Lt

		Vertė sandorio sudarymo dieną	Vertė 2009-12-31	Perkainojimo skirtumai
Valiutų apsikeitimo sandoriai	Gautinos sumos	371,08	367,58	(3,50)
	Mokėtinos sumos	371,08	365,51	(5,57)
Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	Gautinos sumos	0,12	0,12	–
	Mokėtinos sumos	0,12	0,12	(0,00)
Neatidėliotini valiutų keitimo sandoriai	Gautinos sumos	1 008,22	1 008,22	–
	Mokėtinos sumos	1 008,22	1 008,22	–
Iš viso pagal valiutų keitimo sandorius	Gautinos sumos	1 379,43	1 375,93	(3,50)
	Mokėtinos sumos	1 379,43	1 373,86	(5,57)

Užsienio atsargų valdymo tikslais Lietuvos bankas 2009 m. naudojo palūkanų normų ateities sandorius ir išankstinius vertybinių popierių sandorius.

2009 m. gruodžio 31 d. galiojantys palūkanų normų ateities sandoriai nominaliaja verte sudarė: sąlyginiai pardavimai – 1 428,08 mln. litų (2008 m. – 724,40 mln. Lt), sąlyginiai įsigijimai – 69,06 mln. litų (2008 m. – 234,79 mln. Lt).

Lietuvos bankas 2009 m. gruodžio 31 d. neturėjo galiojančių išankstinių vertybinių popierių sandorių.

Palūkanų normų ateities sandorių ir išankstinių vertybinių popierių sandorių įtaka Lietuvos banko finansiniams rezultatams atskleista 20 pastaboje.

18 pastaba. Palūkanų pajamos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Palūkanų pajamos iš:		
investicijų į vertybinius popierius	297,18	576,18
išvestinių finansinių priemonių	2,98	26,32
sąskaitų likučių	2,85	5,44
atpirkimo investavimo sandorių	2,67	12,14
terminuotųjų indėlių	0,78	15,24
Kitos palūkanų pajamos	0,94	1,02
Iš viso	307,40	636,33

19 pastaba. Palūkanų išlaidos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Palūkanų išlaidos už:		
valstybės valdymo institucijų terminuotuosius indėlius	7,34	60,27
valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučius	2,48	12,50
kredito įstaigų privalomąsias atsargas	12,80	39,27
įsipareigojimus pagal atpirkimo skolinimosi sandorius	0,07	14,43
Kitos palūkanų išlaidos	0,03	1,79
Iš viso	22,72	128,27

20 pastaba. Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš:		
operacijų vertybiniais popieriais	355,79	26,39
operacijų auksu ir užsienio valiuta	(0,02)	(0,00)
išankstinių vertybinių popierių sandorių	(1,31)	4,00
palūkanų normų ateities sandorių	(8,52)	(56,52)
Iš viso	345,95	(26,13)

21 pastaba. Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis		
Vertybinių popierių	16,45	4,40
Užsienio valiutos	0,02	0,11
Iš viso	16,47	4,51

22 pastaba. Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Pajamos iš:		
atsiskaitymo paslaugų	6,93	8,03
numizmatinę vertę turinčių pinigų pardavimo	3,61	6,41
paskolų rizikos duomenų bazės naudojimo	0,13	0,25
vertybinių popierių aukcionų rengimo	0,04	0,23
kitų paslaugų	0,12	0,13
Iš viso	10,83	15,05
Komisinių ir atlyginimų išlaidos	(2,67)	(3,13)
Grynosios komisinių ir atlyginimų pajamos	8,17	11,92

23 pastaba. Personalo išlaikymo išlaidos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Darbo užmokesčio išlaidos	41,05	40,86
Valdybos nariams	1,27	1,28
Struktūrinių padalinių vadovams	2,19	2,30
Kitiems Lietuvos banko tarnautojams	37,59	37,28
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	12,64	12,59
Iš viso	53,69	53,45

Lietuvos banko valdybą sudaro: Valdybos pirmininkas, du Valdybos pirmininko pavaduotojai ir du Valdybos nariai. 2009 m. pabaigoje Lietuvos banke buvo vienuolika departamentų, šeši savarankiški skyriai ir banko skyriai Kaune ir Klaipėdoje. Iš viso dirbo 832 tarnautojai, iš jų: 6 dirbo pagal terminuotą darbo sutartį, 24 buvo vaiko priežiūros atostogose ar nemokamose atostogose, suteiktose laikinai dirbti ECB, TVF ir kitų valstybių centriniuose bankuose (2008 m. pabaigoje atitinkamai 843, 7 ir 17 tarnautojų).

24 pastaba. Administracinės išlaidos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Išlaidos		
Turto priežiūros	7,39	8,52
Prenumeruojamos informacijos įsigijimo	1,94	1,71
Ryšio ir pašto	1,67	1,64
Tarnybinių komandiruočių	1,55	2,05
Tarnautojų mokymo	0,90	1,49
Ryšių su visuomene	0,81	1,11
Leidinių bibliotekai ir spaudos prenumeratos	0,17	0,18
Kitos	1,76	2,22
Iš viso	16,19	18,93

25 pastaba. Banknotų ir monetų gamybos bei apyvartos išlaidos

Mln. Lt

	2009 m.	2008 m.
Banknotų gamybos išlaidos	–	16,08
Monetų kaldinimo išlaidos	25,34	29,56
Pinigų apyvartos išlaidos	0,41	0,55
Iš viso	25,75	46,18

26 pastaba. Lietuvos banko pelno paskirstymas

Nuo 2009 m. gruodžio 12 d. įsigaliojo Lietuvos banko įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XI-510, 2009-12-02; Žin., 2009, Nr. 147-6553), jis pakeitė į valstybės biudžetą įmokamos Lietuvos banko pelno įmokos dydį. Vadovaujantis šiuo įstatymu, skirstant Lietuvos banko 2009 ir vėlesnių finansinių metų pelną į valstybės biudžetą turi būti įmokama 70 procentų (vietoje anksčiau buvusių 50 %) Lietuvos banko pelno ar jo dalies, likusios po pelno dalies skyrimo praėjusių finansinių metų nepadengtiems nuostoliams dengti. Likusi pelno dalis skiriama atsargos kapitalui, nes Lietuvos banko įstatinis kapitalas jau suformuotas.

Lt

	2009 m.	2008 m.	2007 m.
Pelno paskirstymas			
Valstybės biudžetui	363 606 065	182 041 717	161 914 094
Lietuvos banko atsargos kapitalui	155 831 171	182 041 717	161 914 094
Iš viso	519 437 236	364 083 435	323 828 188

27 pastaba. Lietuvos banko turtas ir įsipareigojimai pagal valiutas

Mln. Lt

	LTL	EUR	USD	JPY	XDR	XAU	Kitos	Iš viso
2009-12-31								
TURTAS								
Auksas	–	–	–	–	–	496,51	–	496,51
Pretenzijos užsienio institucijoms užsienio valiuta	–	14 355,08	92,80	365,65	518,41	–	0,43	15 332,37
Gautinos lėšos iš Tarptautinio valiutos fondo	–	–	–	–	518,41	–	–	518,41
Skolos vertybiniai popieriai	–	14 030,58	–	365,49	–	–	–	14 396,08
Indėliai ir kitos investicijos	–	324,50	92,80	0,15	–	–	0,43	417,88
Kitas turtas	190,61	192,48	0,25	0,00	–	–	0,32	383,66
Visas balansinis turtas	190,61	14 547,56	93,05	365,65	518,41	496,51	0,75	16 212,54
ĮSIPAREIGOJIMAI								
Banknotai ir monetos apyvartoje	7 932,19	–	–	–	–	–	–	7 932,19
Įsipareigojimai šalies kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, litais	2 520,36	–	–	–	–	–	–	2 520,36
Įsipareigojimai kitoms šalies institucijoms litais	64,59	–	–	–	–	–	–	64,59
Įsipareigojimai užsienio institucijoms litais	137,69	–	–	–	–	–	–	137,69
Įsipareigojimai šalies institucijoms užsienio valiuta	–	2 547,12	92,66	–	0,13	–	0,00	2 639,92
Įsipareigojimai užsienio institucijoms užsienio valiuta	–	275,86	–	–	–	–	–	275,86
Tarptautinio valiutos fondo suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo	–	–	–	–	518,01	–	–	518,01
Nebaigtų atsiskaitymų lėšos	22,59	–	–	–	–	–	–	22,59
Kiti įsipareigojimai	7,26	0,31	–	(5,57)	–	–	–	2,00
Perkainojimo sąskaitos	305,95	97,77	–	0,01	–	–	–	403,73
Kapitalas	1 176,17	–	–	–	–	–	–	1 176,17
Pelnas	519,44	–	–	–	–	–	–	519,44
Visi balansiniai įsipareigojimai	12 686,24	2 921,07	92,66	(5,56)	518,14	–	0,00	16 212,54
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(12 495,63)	11 626,50	0,39	371,21	0,27	496,51	0,75	0,00
Nebalansinis turtas, įtrauktas į valiutų pozicijas								
Gautinos lėšos pagal valiutų keitimo sandorius	131,21	1 248,22	–	–	–	–	–	1 379,43
Nebalansiniai įsipareigojimai, įtraukti į valiutų pozicijas								
Mokėtinos lėšos pagal valiutų keitimo sandorius	877,01	131,21	–	371,21	–	–	–	1 379,43
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtrauktas į valiutų pozicijas	(745,80)	1 117,01	–	(371,21)	–	–	–	0,00
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(13 241,43)	12 743,51	0,39	0,00	0,27	496,51	0,75	0,00
2008-12-31								
Visas balansinis turtas	194,17	14 983,43	6,45	407,70	0,41	395,73	0,31	15 988,20
Visi balansiniai įsipareigojimai	14 528,27	1 384,91	6,11	68,77	0,13	–	0,00	15 988,20
GRYNASIS BALANSINIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(14 334,10)	13 598,52	0,34	338,93	0,27	395,73	0,31	0,00
Nebalansinis turtas, įtrauktas į valiutų pozicijas	460,95	446,60	5,66	–	–	–	–	913,22
Nebalansiniai įsipareigojimai, įtraukti į valiutų pozicijas	101,86	466,61	5,42	339,33	–	–	–	913,22
Grynasis nebalansinis turtas (įsipareigojimai), įtrauktas į valiutų pozicijas	359,09	(20,01)	0,25	(339,33)	–	–	–	0,00
GRYNASIS TURTAS (ĮSIPAREIGOJIMAI)	(13 975,01)	13 578,51	0,59	(0,40)	0,27	395,73	0,31	0,00

